

Jotkin salaisuudet eivät pysy haudattuina

PETTURIN SYDÄN

BEN CREED

BAZAR

BEN CREED

PETTURIN
SYDÄN

Suomentanut Jorma-Veikko Sappinen

BAZAR

Sitaatin Niccolo Machiavellin teoksesta *Ruhtinas*
s. 5 suomentanut O. A. Kallio
Sitaatin William Blaken teoksesta *Taivaan ja helvetin avioliitto*
s. 5 suomentanut Tuomas Anhava
Laulun ”Synkkä on yö” s. 17 suomenkieliset sanat Antero Byman
Sitaatin Vladimir Majakovskin runosta s. 27 suomentanut Arvo Turtiainen
Sitaatin Anna Ahmatovan Requiemista s. 101
suomentanut Marja-Leena Mikkola
Sitaatit Niccolò Machiavellin näytelmästä *La mandragola*
s. 94 ja 183 suomentanut Pentti Saarikoski
Sitaatin Karl Marxin kirjoituksista s. 132 suomentaja tuntematon
Sitaatin Karl Marxin kirjoituksista Karl Kautskyn artikkelissa
Terrorismi ja kommunismi s. 333 suomentaja tuntematon
Sitaatti Niccolò Machiavellin teoksesta *Ruhtinas* s. 122
Taru Nyströmin suomennoista mukailleen
Sitaatin Vladimir Leninin kirjoituksesta Sosialismi
ja uskonto s. 30 suomentaja tuntematon

Suomentaja kiittää Vappu Orlovia avusta venäjänkielisten nimien ja ilmausten translitteroinnissa ja venäläisten asioiden selventämisessä.

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Jorma-Veikko Sappinen
Englanninkielinen alkuteos *Traitor's Heart*
Copyright © 2022 Chris Rickaby & Barnaby Thompson

ISBN 978-952-376-535-1

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Taitto Keski-Suomen Sivu Oy
Painettu EU:ssa

Kaikki näkevät,
miltä näytät,
harvat tuntevat,
mikä todella olet.

NICCOLÒ MACHIAVELLI:
Rubtinas

Ihmiset siis unohtivat,
että kaikki jumaluudet
asustavat ihmisrinnassa.

WILLIAM BLAKE:
Taivaan ja belvetin avioliitto

Preludi

12. HUHTIKUUTA 1945

Tuolta Kuolema siis näyttää, ajatteli Oberst Franz Halder.

Tyttö oli noin kaksitoistavuotias. Hänellä oli pisamia, mansikanvaaleat saparot ja älykäs, terävä katse. Mustan viitan asemesta hänellä oli kuitenkin univormu, joka kuului Bund Deutscher Mädelille, tyttöjen vastineelle Hitlerjugendista. Viikatteen asemesta hän ojensi punottua koria, jossa oli kolmisenkymmentä noin viiden sentin pituista kiiltävää messinkisylinteriä. Niistä jokaisessa oli syanidia sisältävä lasiampulli.

”*Entschuldigen Sie bitte, mein Herr.* Haluaisitteko tällaisen?”

Halder huiskautti kättään torjuvasti ja jatkoi seisoskeluaan aulan takaosassa. Hän silotti Luftwaffen univormunsa hihoja ja piti silmänsä tarkasti auki paronin varalta.

Ympärillä paloi rätisten satoja kynttilöitä. Kymmenkunta kolmostason natsia laahusti tiHKusateesta vetoiseen Beethoven Salleen, pienempään konserttipaikkaan, jota Berliinin filharmonikot oli käyttänyt sen jälkeen, kun oli joutunut jättämään varsinaisen tyyssijansa pommitusten takia. Tulijat yrittivät olla näyttämättä nälkäisiltä, ikään kuin heillä ei olisi huolen häivää, vaikka Saksa luhistui parhaillaan heidän ympärillään. Ennen kaikkea he yrittivät kovasti olla ajattelemta ennalta arvaamatonta hetkeä, jolloin puna-armeija

marssisi Unter den Lindenä ahmien katseillaan heidän vaimojaan ja tyttäriään.

Kylmä, kostea ilma alkoi lämmentä, ja siinä tuntui ranskalaisen parfyymien tuoksu, viimeisten pisaroiden, joita hienostorouvat olivat saaneet puristettua pulloistaan. Muutama Waffen-SS:n ja Wehrmachtin upseeri jonotti hämärän keskellä päästäkseen ilmaisemaan kunnioituksensa Kolmannen valtakunnan varusteluministerille, Albert Speerille.

Halder tiesi, että jossain Gestapo tarkkaili edelleen.

Hän vilkaisi rähjäistä käsiohjelmaa. Konsertin alkajaisiksi kuultaisiin viimeinen aaria Wagnerin oopperasta *Jumalten tuho* – Brünnhilden viimeinen suuri hetki ennen kuin hän ratsastaa rakastettunsa hautarovioon. Soittojärjestyksen oli laatinut Speer itse. Halder katseli, kuinka Speer pöyhkeili nöyristelevien vieraidensa edessä.

Oboisti antoi orkesterille äänen puhaltamalla surumielisen sävelen, ja se hiljensi yleisön.

Paronia ei näkynyt vielääkään. Halder meni paikalleen ja odotti jonkin aikaa kalvavan kärsimättömyyden vallassa. Hän raapi punaista iholaikkua niskassaan.

Hetken kuluttua hänen viereensä istuutui mies, jolla oli kaksintaisteluarpi, raskaat silmäluomet ja äreä ilme.

”Ahaa! Ehditte sittenkin, paroni von Möllendorf. Aloin jo huolestua.”

”Minun tulee ikävä Wagneria”, von Möllendorf vastasi jättäen tervehdyksen väliin. ”Johtoiheiden mestaria. Nuo musiikillisen ilmaisun mystiset kerrokset, jotka vahvistavat toistensa merkitystä ja yhdessä kasvattavat voimaansa...”

Hänen äänensä särkyi.

”Onko kaikki hyvin?” Halder kysyi.

”Suokaa anteeksi. En ole syönyt vähään aikaan.”

”Moni ei ole. Menkäämme siis asiaan. Parasta toimia nopeasti ennen kuin Lancasterit tulevat. Onko se teillä?”

Von Möllendorf nyökkäsi.

”Tässä”, hän sanoi ja antoi Halderille pehmeän nahkasal-
kun. ”Väkenne oli oikein avuliasta. Suoritimme tehtävän.”

Hiljaisuus. Lavalle tallusteli kättentaputusten myötä
solisti, jota oli siunattu dramaattisen sopraanon ruumiin-
rakenteella ja kabareelaularin sardonisella ilmeellä. *Götter-
dämmerung*. Jumalten tuho. Valhallan palo.

”Rakas Oberst Halder, tämäpä ilo”, kuului ääni takaa.

Halder kääntyi ja katsoi suoraan ministeri Speerin rakas-
tettavasti hymyileviin kasvoihin.

”Viisaat päät yhteen”, Speer sanoi. ”Yksi suurimmista
ydinfyysikoistamme syventyneenä keskusteluun Hitlerin
luotetuimman adjutanttin kanssa. Olen iloinen, että olette
löytäneet toisenne.”

Speer kumartui eteenpäin.

”Onnea matkaan, hyvät herrat”, hän kuiskasi.

Kapellimestari kohotti tahtipuikon. *Jumalten tuho* alkoi...

Kun Halder konsertin jälkeen käveli kohti uloskäyntiä,
Bund Deutscher Mädelin pieni tyttö tukki jälleen hänen
tiensä. Tällä kertaa tyttö otti korista yhden kiiltävistä sylin-
tereistä ja kohotti sitä Halderin suuntaan kuin herkullista
karamelliä Fassbender & Rauschilta.

”Meitä on pyydetty tarjoamaan näitä kaikille. Siltä
varalta, että on tarve nopealle ja kunnialliselle lopulle, Herr
Oberst”, hän sanoi.

”Tiedätkö mitä Goethe sanoi?” Halder kysyi. ””Kuolema
tulee joka tapauksessa, pelkää sitä tai ei.””

Hän huokaisi ja lausui vaimeasti yhden sanan. Oman
ainutlaatuisen sotahuutonsa:

”*Neubrandenburg*.”

Oberst Halder ojensi kätensä sylinteriä kohti.

Eihän sitä koskaan tiennyt...

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS

KULTA

1

Vainajalla oli oma huone. Ylellisyyttä Leningradissa, missä sen tapainen suurellisuus saattoi herättää kateellisten naapurien huomion ja jopa syytöksiä vastavallankumouksellisista taipumuksista. Kuiskaus sellaisesta voisi johtaa valtiollisten elinten vierailuun keskellä yötä. Majuri Oleg Nikitin ajatteli, että tuo toveri oli onnekas, sillä tämän aivot olivat roiskahtaneet pitkin seinää. Se näet merkitsi, että toisin kuin kaupungin miljoona muuta asukasta uhri, muuan toveri Samosud, oli turvassa: valtion turvallisuusministeriö ei voisi enää saada häntä kynsiinsä.

Nikitin ei jäänyt keneltäkään huomaamatta edes niin pienessä huoneessa, jossa oli kurainen lattia ja johon oli sulloutunut univormuissaan hikoilevia miehiä. Sen varmisti tyhjä silmäkuoppa, jota ympäröi arpien muodostama suomuinen laavakenttä.

Neljä MGB:n upseeria, joilla oli pitkät manttelit ja isokokoiset, siniraitaiset lakit, penkoi likaisia nurkkia ja tarkasteli erilaisia pintoja. He silmäilivät lukkoja, ikkunaa, alastonta hehkulamppua, kaasulevyä, joka ei toiminut koska kaasujohtokaan ei toiminut, saastaista laskiämpäriä, pölyä kuopalle painuneen sängyn alla ja ennen kaikkea seinässä olevaa tummaa tahraa, joka oli tuore mutta jo kuivahtanut.

Sivusta katseli kaksi miestä *militsijasta*, tavallisesta katu-tason miliisistä. He olivat saapuneet paikalle esimiehensä käskystä mutta olivat vastahakoisia tekemään mitään, mistä heidät voisi huomata: mykkiä todistajia kaikelle tai ei mil-

lekään – millaista todistamista MGB sattuisi heiltä edellyttämään. Nikitin ymmärsi heidän ahdinkonsa. Olihan hän sentään itsekin aikoinaan ollut pelottelusta vastaava MGB:n upseeri.

MGB:n miehet ravasivat ärtyneinä ympyrää, jonka keskellä oli huoneen katseenvangitsija: puutuoliin sidottu lysähäntyn ruumis. Kuolleen miehen oikeanpuoleisessa ohimossa oli siisti reikä. Sen alapuolella oli toinen.

”Toveri majuri Nikitin? Tekö se olette, Oleg?”

Nikitin ei piitannut puhujasta, vaan veti omaa lakkiaan entistä enemmän silmille ja työntyi kylkimyyryä vapaaseen paikkaan seinän vieressä, jotta voisi katsoa ruumista toisesta kulmasta. Katulamppujen vetisestä valosta ei ollut alkutalven iltahämärässä paljon apua, sillä huone sijaitsi komean mutta huonosti hoidetun talon neljännessä kerroksessa. Ja tuikahteleva hehkulamppu raastoi jo hänen hermojaan.

Vainajalla oli harmaa paita ja tummansininen toppatakki, jotka roikkuivat avoimina hänen tanakan vartalonsa päällä. Alaruumista peittivät armeijan oliivinvihreät housut, ja jalassa oli yksi ruskea tohveli – toista ei näkynyt. Eläessään mies vaikutti olleen hyväkuntoinen. Rintalihakset erottuivat selvästi, ja reisien ja pohkeiden ääriviivat näkyivät.

”Oleg?”

Vitun ikenet.

Tunnistamattomana pysyminen oli ollut toiveajattelua. Vaikkei hän olisi erottunut sotilasunivormunsa takia, kaikkialle kasvoin ulottuvat arpikudokset olisivat tehneet tehtävänsä. Kun kasvot olivat sellaiset, oli vaikea pysyä huomaamattomana. Oli vain hänen huonoa tuuriaan, että yksi MGB:n miehistä oli hänen entinen pitkäaikainen työtoverinsa.

”Tehän se olette. Mitä ihmettä te täällä teette?”

Nikitin katsoi puhujaa pahasti. Rumjantsev, MGB:n majuri. Kunnianhimoinen muttei aivoilla pilattu. Muuta-

maa kuukautta aikaisemmin, toisessa elämässä, he olivat olleet kohteliaissa väleissä.

”Onpa mukava nähdä taas, Volodja”, Nikitin sanoi. Hän osoitti ruumista. ”Näyttää mielenkiintoiselta. Mihin tulokseen olette tulleet?”

Rumjantsev katsoi ympärilleen ja näki, että hänen alaisensa olivat keskeyttäneet puuhansa ja ruvenneet kuuntelemaan heidän keskusteluaan. Hän äyskäisi heille kehotuksen pitää huolta omista asioistaan ja etsiä todisteita.

”Olen yllättynyt, Oleg”, hän sanoi hiljaa. ”On yllätys nähdä teidät elossa. Elossa tässä huoneessa, pukeutuneena GRU:n tiedustelu-upseerin univormuun ja esittämässä minulle kysymyksiä. Pitäisikö minun ampua teidät heti, jotta aikaa säästyisi, ja kirjoittaa raporttini vasta myöhemmin?”

Nikitin paljasti kellastuneet hampaansa.

”En suosittelen, Volodja. Esimieheni on nyt puolustusministeri kenraali Pletnjov, ja hänellä on pitkä muisti. Jos haluatte kimppuunne pari tankkia ja jalkaväkiyksikön, niin siitä vain. Lisäksi Politbyroossa on muita jäseniä, jotka haluavat minun aivojeni pysyvän kallon sisällä.”

Rumjantsev kohensi sinistä lakkiaan.

Aukosta, jossa olisi pitänyt olla ikkunalasi, puhalsi kylmä viima. Pohjoisen talvi oli edellisvuoden tavoin saapunut aikaisin. Leningradia peitti jo lumi. Se kätki vaippaansa osan Heinätorista ja paransi siten sikäläisiä näkymiä. Lumi ei kuitenkaan juuri pystynyt piristämään tienoon perustavimpia asumuksia: murjuja, joita oli pilkottu loputtomasti pienemmiksi asunnoiksi, toisinaan pelkillä verhoilla tai yhdistelemällä kuraroiskeisia pyyhkeitä ja likapyykkiä. Tämä asunto oli pykälää ylempänä. Samosudilla, millaiseksi mieheksi hän mahtaisi paljastuakaan, ei ollut ollut huone-tovereita, ja asunnossa oli vain vähän koristuksia lukuun ottamatta sänkyä ja käyttökelpvotonta kaasulevyä.

”Ai kenraali Pletnjov? Seelowin kukkuloiden sankari. Teillä todellakin on vaikuttavia ystäviä”, Rumjantsev sanoi. ”Haluttaisi tietää, kuinka ehditte tänne niin nopeasti. Tuliko tieto heiltä?” Hän nyökkäsi miliisien suuntaan. ”Onko teillä edelleen miliisin piirissä ilmiantajia, jotka tiedottavat teille arvoituksellisesta murhasta?”

Ikkuna on taatusti rikottu hiljattain, Nikitin ajatteli. Kukaan ei olisi jättänyt aukkoa peittämättä, kun ilma vain kylmenee. Lokakuun lopun tuulia vastaan olisi auttanut pari palaa pahvia tai vaneria kuralla tiivistettynä. Sitä paitsi lattialla oli lasinsirpaleita, joita kukaan ei ollut lakaissut pois.

Sirpaleita huoneen sisäpuolella.

”Onko tämä samanlainen kuin se toinen?” Nikitin kysyi osoittaen ruumista.

Sekunnin murto-osan Rumjantsev näytti raivostuneelta.

”Toinen?”

Aivan, tiedän kyllä toisesta...

”No niin, oli hauska tavata, majuri Rumjantsev”, Nikitin sanoi. Hän suuntasi ovelle.

”Odottakaa!” Rumjantsev tiuskaisi.

Tavalliset miliisit eivät hievahtaneetkaan, mutta MGB agentit tavoittelivat pistooleitaan.

”Neuvostoliiton vallankumouksellisen oikeuden nimessä minä...”

”Jos lausutte seuraavat sanat, ne ovat viimeisenne”, Nikitin ärjäisi. Hän käteensä oli ilmestynyt kuin tyhjästä pistooli, jolla hän tähtäsi Rumjantsevia. ”Teillä sinilakeilla saattaa olla valta päättää jokaisen neuvostokansalaisen elämästä ja kuolemasta, mutta se valta ei ulotu GRU:n upseereihin. Meihin teillä ei ole minkäänlaista valtaa – ei minun kuseni väriin eikä paskani hajuun – ja jos liikautatte vielä sentinkin tuota Nagantia, teen teistä tämän huoneen toisen vainajan ja lähetän taatusti surunvalittelukortin toveri Berijalle.”

Rumjantsev pysyi hiljaa, mutta katseli edelleen Nikitiniä vihamielisesti.

”Olette siitä huolimatta kuollut”, hän sanoi. ”Berija kuulemma haluaa ripustaa teidät koukkuun. Niin että jalkanne steppaavat ’Tumma on yön’ tahtiin. Tänään tai jonain muuna päivänä hän listii teidät.”

Nikitin teki kunniaa pistoolillaan, astui ovesta selkä edellä ja alkoi laskeutua portaita.

”*Tumma on yö. Tiedän armaani unta et saa*”, hän lauloi mennessään. ”*Kyynel silmässä kiiltää...*”

Leningradilaiset rakastivat laulua, joka oli peräisin Leonid Lukovin sota-aikaisesta elokuvasta *Kaksi toverusta*. Se toi Nikitinin mieleen hänen vaimonsa, Kristinan.

Nikitin odotti katsellen aukion poikki ja suojasi kämmenellään savuketta – puolalaista tuontitavaraa, josta hän ei erityisemmin pitänyt. MGB:n agentit nousivat mustaan autoonsa kinastellen seuraavasta Zenit–TsSKA-ottelusta.

Miliisit tulivat näkyviin hetken kuluttua. He kantoivat ruumista paareilla ja horjahtelivat kuolleesta painosta. Ruumiin yläosa oli peitetty takilla, ja parien puutankojen varassa heilahtelivat työkenkien peittämät jalat. Vasen jalka potkaisi joka heilahduksella toista miliisiä kostonhimoisesti haaraväliin. Miliisit ujuttivat parit sota-ajan ZIS-kuorma-auton laatikkomaiselle puulavalle, joka oli ruuvattu kiinni runkoon.

Ihmisiä seisahtui tuijottamaan – ostoksilla kulkevia perheenäitejä, aikaisin työvuorostaan päässeitä työläisiä. Se oli epätavallista. Neuvostokansalaisten ei ollut tarkoitus joutua kasvotusten rikollisuuden kanssa, saati sitten olla siitä kiinnostuneita. Mutta väkijoukko vain kasvoi, kunnes miliisit huusivat väkeä hajaantumaan.

ZIS vieri pois, ja järjestys palautui. Nikitin vihelsi kovaa. Huomattuaan hänet miliisit kiiruhtivat paikalle.

Sanaakaan sanomatta toinen heistä kaiveli taskuaan ja ojensi sen sisällön: noin kuuden sentin pituisen paperirullan.

”Aivan kuten sanoitte, toveri majuri”, nuori miliisi sanoi. ”Syvällä kurkussa.”

Nikitin hymyili.

”Hyvin toimittu. Onko asunnossa enää ketään?”

”Ei, toveri majuri.”

”Hyvä on. Sanokaa terveisiä kapteeni Lipuhinille”, Nikitin sanoi. ”Nyt tietenkun unohdatte tämän tai...”

Miehet punehtuivat, nyökkäsivät ja häipyivät liukkaasti.

Nikitin katseli muutaman minuutin ihmisiä, joita tarpoi sinne tänne Heinätorilla. Sitten hän astui ulos ovisyvennyksestä ja nousi narahtelevia puuportaita takaisin kuolleen miehen asuntoon. Hänen täytyisi toimia nopeasti.

Tahra oli seinässä samalla korkeudella kuin uhrin pää. Hänet oli ammuttu hänen ollessaan sidottuna tuoliin. Nikitin löysi pian seinän punaisesta tahrasta kaksi pientä reikää: Rumjantsev ja hänen MGB-agenttinsa olivat kaivaneet luodit esiin. Pienikaliiperisen pistoolin luoteja.

Nikitin etsi kuitenkin jotain muuta, ja kopeloituaan vähän aikaa kaappien alustoja ja hosuttuaan syrjään torakoita ja hämähäkkejä hän löysi etsimänsä: sängyn alla hieman koholla olevan lattialaudan. Hän nosti laudan ja tunsu hyppysissään kylmän metallin.

Kultainen medaljonki, aivan kuten toisessakin tapauksessa. Kummassakin sama ainutlaatuinen leima.

Kaksi tapausta siis. Kaksi miestä murhattu samalla tavoin, molemmilla paperinpala suussa. Kummallakin hallussaan samanlainen medaljonki.

Viime vuoden kuluessa majuri Oleg Nikitin oli nähnyt ystävien siirtyvän kadun toiselle puolelle välttääkseen hänet. Liittolaiset olivat muuttuneet vihollisiksi. Mutta hänen uudet herransa – GRU – suhtautuivat häneen yhtä epäluuloisesti.

Jopa halveksivasti. Ja syystä, jota hän ei vielä ymmärtänyt, myös kärsimättömästi.

Nikitin oli koulutukseltaan ja työkokemukseltaan kuulustelija, ei rikostutkija. Hänellä oli nyt entistä enemmän todisteita, mutta ei juuri aavistustakaan, kuinka tulkita niitä.

Mutta tuhansien kilometrien päässä Moskovasta, Pohjoisen Siperian erämaissa, oli mies, joka voisi auttaa häntä.

Mikäli mies vain oli edelleen elossa.

2

”Ajatukset rakkaudesta, kodista ja naisen vartalosta, hölmö usko oikeuteen... mikään sellainen ei pidä sinua elossa täällä. Sinun pitää keksiä jotain, mitä vihata.”

Sen viisauden oli ladellut Revol Rosselille hänen ensimmäisenä päivänään Igarkassa konkari, jonka kurkku oli sittemmin jo kauan sitten leikattu.

Se tyhmä zek ei ollut edes itse noudattanut neuvojaan...

Rossel oli. Kirjaimellisesti.

Jotain, mitä vihata.

Juuri nyt hän vihasi kivenmurua, joka oli etsiytynyt hänen vasemman saappaansa kärkeen.

Entinen kansanmiliisin yliluutnantti Rossel ja viisi muuta kahlittua miestä ponnistelivat kuin työhevoseet. He yrittivät yksi tuskallinen askel kerrallaan liikuttaa siperialaisessa lumihangessa valtavaa lieriötä, joka oli täynnä kiviä ja soraa. Lieriö oli jättiläismäisen lankarullan muotoinen, ja sitä veti etupuolelta kolme vankia. Kolme työnsi takaa. Heidän silmiään kirveli, jäätyneet nenäkarvat pistelivät kuin pienoislääpuikot ja hengitys muuttui heti suusta lähdettyään miljooniksi kristalleiksi. He liikuttivat tuota alkeellista tiejyrää ja tasoittivat taas metrin verran maata ratapölkyille ja kiskoille, jotka aikanaan veisivät Igarkasta Salehardiin.

Koko 1 300 kilometrin matkan.

Elämä vankina leirien päähallinnon eli Gulagin alaisuudessa kuori ihmisestä kerrokset. Jäljelle ei jäänyt paljon mitään. Aivan kuin joku pahantahtoinen slaavilainen jumala

olisi hangannut hiekkapaperilla kallon pientä laikkua nähdäkseen, mitä sen alta löytyisi. Yleensä löytyi nälkää. Koko olemus näet muuttui vähitellen näläksi.

”Rukoilkaamme yhdessä”, sanoi paksurintainen pappi Babajan, jolla oli messiasmaiset siniset silmät ja joka puursi Rosselin vieressä oikealla.

”Riittää jo rukoukset, anna meidän olla, senkin vitun vähä-älyinen armenialainen”, joku huusi.

Rosselin vasemmalla puolella laahusti langanlaiha Aleksandr Vustin, joka oli kelmeä kuin ikirouta. Laulaja, soolobaritoni Stalingradin pääoopperasta, jonkin verran mainetakin saanut aloitteleva säveltäjä – nyt leirin monien muiden ”poliittisten” tavoin kansan vihollinen.

Oli kulunut kymmenen pitkää kuukautta siitä, kun Rossel oli kadonnut Gulagin järjestelmään. Kaksi kuukautta matkaan kauas pohjoiseen ratakiskoilla, maanteitä pitkin ja proomulla. Kahdeksan kuukautta tuossa siirtokunnassa, joka oli niin uusi ja kaukainen, että se tunnettiin vain nimellä Sadasviides kilometri, mikä viittasi etäisyyteen Igarkasta. Noina kuukausina hän oli keskustellut Vustinin kanssa musiikista enemmän kuin kenenkään muun kanssa elässään. Venäläisistä säveltäjistä Šostakovitš on hyvä mutta Prokofjev ylivertainen, Vustin julisti. Rahmaninov on ollut joskus kitsiä, toisinaan upeaa, enimmäkseen miellyttävää. Stravinski on nero. Hatšaturjan saisi Vustinin ja kenen tahansa mielestä vetää käteen. Rossel oli samaa mieltä.

Vustin oli hytissyt niin kovaa, että sai vaivoin sätkän osuimaan suuhunsa, ja sanonut: ”Siis siihen saakka, kunnes Prokofjev alkoi murehtia liikaa sitä, mitä kommunistinen puolue ajattelee hänen musiikistaan. Sen jälkeen hän oli *dermo*, täysi paska, samanlainen kuin ne pölkkypäät, jotka perustivat Venäjän proletaaristen muusikoiden liiton. Pelkkiä loisteliaita kantaatteja laumoille – mahtipontisuutta, joka ei merkitse mitään...”

Heidän keskustelunsa olivat auttaneet Rosselia pysymään järjissään. Vustinilla ei ollut käynyt kovin hyvä tuuri. Kun hän oli ollut pikkupoika, hänen äitinsä ja isänsä olivat palaaneet elävältä natsien pommittaessa Stalingradia. Kun hänen mielialansa nykyisin muuttui, hänen kylmä katseensa alkoi harhailla ja kaihtaa muita. Mikä tahansa kova ääni säikäytti hänet. Hän heilautti kämmenensä korvilleen ja alkoi runollisena selviytymiskeinona laulaa summamutikassa aarioita oopperoista – italialaisia, kuten Verdiä ja Puccinia. Yleensä vain Rosselin sanat rauhoittivat hänet, saivat kuuntelemaan, sallivat hänen nähdä taas maailman. Rossel veti hänet pois kuilun reunalta, takaisin heidän unelmoivaan musiikilliseen keskusteluunsa.

Heidän jalkojensa alla oli hiekkakerros allaan sepeliä, jonka alla oli toinen hiekkakerros ja sitten kerros halkoja ja risuja. Ja jossain sekoituksen keskellä oli kerros tai pari luita. Vanki joko rakensi rautatietä tai päätyi sen osaksi. Kun kesä tulisi, koko roska luultavasti vajoaisi sakeaan turuhanskilaiseen liejuun, joka imi sisäänsä ihmisen sielunkin.

Köysiin kietoutuneiden vetäjien osa oli himpun verran kovempi kuin muiden. Myöskään jyrää takaapäin työntävillä miehillä ei ollut hauskaa. Jyrä oli niin suuri, melkein kahden metrin läpimittainen, etteivät noiden kahden ryhmän jäsenet nähneet toisiaan. Heitä yhdisti kuitenkin kurjuus. He olivat veljiä jokapäiväisessä ankeassa epätoivossa. Vähän matkan päässä raatoi toinen porukka, joka hakkasi puuta ja raahasi teräskiskoja. Ja sitten seuraava ryhmä. Ja seuraava.

Rosselin ryhmä horjahti, kun jyrä luiskahti teräksenkovalla maalla ja kiskaisi heitä vasemmalle. Hänen polvensa notkativat. Vasemman jalan isovarvas kopsahti pieneen kiveen.

Vittu...

”Takaisin!”

Huutaja oli mies, joka seisoi viidenkymmenen metrin päässä toinen jalka kannolla ja huitoi kädellään. ”Tuonne

Kukaan ei ole turvassa Leningradin kaduilla

Leningradin talvi vuonna 1952. Paikalliset kuiskivat näkymättömissä vaanivan pedon nimeä: Koštšei. Slaavilaisen kansantaruston mukaan nimetty murhaaja leikkaa irti uhriensa kielen ja laittaa sen tilalle heidän suuhunsa paperikäärön, jolle on kirjoitettu italiankielisiä runosäkeitä.

Vankileirillä pohjoisessa entinen poliisi Revol Rossel on lähellä jäätymskuolemaa. Yllättäen hänen vanha vihollisensa majuri Nikitin saapuu pelastamaan hänet, ja Rossel vapautuu jahtaamaan Leningradia piinaavaa murhaajaa. Yhdessä Nikitinin kanssa he törmäävät arvoituksiin sekä salaiseen koodiin, joka näyttää johtavan käsittämättömän tuhovoimaisen aseenn luokse. Aseen, jonka vuoksi Kremlin valtaapitävät ovat valmiit tekemään mitä tahansa.

Petturin sydän on Revol Rossel -sarjan toinen osa, joka kiumurtelee syvälle salaliittojen verkkoihin ja tuo lukijan eteen Leningradin talveakin hyisemmän murhaajan.

ISBN: 978-952-376-535-1

84.2

www.bazarkustannus.fi